

TELEGRAFUL ROMAN.

ăpare Marția. Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 4698 Scol.

CONCURS.

Cu începutul anului școlar 1894/5 sunt a se conferi din fondurile archidieceșane următoarele stipendii:

I. Două stipendii de câte 500 fl. din fundațiunea episcopului Moga, pentru ascultători de filosofie sau drept.

II. Un stipendiu de 100 fl. și altul de 60 fl. din fundațiunea „Francisc-Iosif“ pentru ori-ce facultate academică.

III. Un stipendiu de 100 fl. din fundațiunea „Cologiană“ pentru un student de ori-ce categorie.

IV. Un stipendiu de 50 fl. din fundațiunea „Peioviți“ pentru studenți de școlele medii.

Aspiranții la aceste stipendii au să-și așternă suplicele la Consistoriul archidieceșan până la 6 August st. v. a. c. instruite cu următoarele documente:

a) atestat dela oficiul parochial al comunei căreia aparține, că sunt români greco-orientali;

b) atestat școlar despre progresul făcut în studii în anul din urmă, respective testimoniu de maturitate;

c) atestat medical, că sunt sănătoși;

d) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială și starea materială a părinților lor, și

e) eventual alte atestate recomandătoare.

Suplicanții au a numi în suplicele lor și institutul de învățământ, la care vor să-și facă studiile.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 7 Iuliu, 1894.

Consistoriul archidieceșan.

UN TOAST.

Intre multele toast, ce s'au ținut în diferite locuri în decursul călătoriei ministrului Hieronymi prin Ardeal, este interesant toastul ținut în Turda de comitele suprem al Târnavei mici, Sándor János, mai înainte fost vice-comite în Turda.

Di Sándor a vorbit, răspundând protopretorului din Câmpeni Ioan Vlăsa și scopul vorbirii sau ideea conducătoare a sa a fost să arete, că românii n'au drept să se plângă, că (cel puțin în comitatul Turda-Arieș) nu ar avea oficiali români, căci de acestia sunt, ci cel mult s'ar putea plânge contra sistemului, dar împreună cu magiarii, căci ei de o potrivă simt atât avantajile cât și defectele sistemului actual în administrație, justiție, școală etc. Această idee fundamentală face vorbirea primo-loco interesantă, er apoi devine interesantă prin aceea, că vrând să dovedească tesa, cu totă truda, abia află ceva în favorul ei și e silit să spună chiar neadevăruri, ca să scotă la cale, ce și-a propus.

Ca un favor al comitatului față de populațiunea din munți comitele Sándor face mare paradă cu calea comitatensă, ce duce pe Arieș în sus până la Câmpeni și mai departe, făcută și susținută de comitat.

Mare lucru! Un comitat cu 150 de mii locuitori, între cari, după statistica ungară, 107 mii sunt români, 37 mii magiari și ceilalți de alte nămuri, mare lucru că a făcut un drum moților, ca să potă urla mai ușor în jos la țară. Atâta pot pretinde și ei, căci în același timp pentru cei 37 mii de magiari din comitat să fac câte multe alte îmbunătățiri; dar în realitate ore de dragul moților s'a făcut această cale? S'a făcut de frica lor, ca să fie o cale sigură pentru putere militară, din care cauză să susține și serviciu postal regulat și telegrafic pe această linie. Eță un argument, ce

să pare a fi mai serios între cele aduse de di Sándor. Cele ce urmăză sunt simplu ridicule.

„Ce ar face populațiunea din munți, întreabă el, dacă lemnele pe acest drum nu le-ar putea valora pe piața Turdei și cum ar trăi dacă populațiunea secuio-magiară din scaunul Arieșului și Trascău nu i-ar duce alimentele necesare?“

Eță vorbă! Di fișpan să vede a uita cu totul, că totdeauna minoritatea e avisată la majoritate, că populațiunea magiară nu numai din Turda, dar și din Cluș, Aiud, Deva etc. ar perî de fôme, ca mai mică la număr și mai puțin productivă dacă nu ar provede-o cu cele necesare românii. Dovada cea mai eclatantă o pôte afla sau o va fi și sciind pôte di Sándor în Cluș Pof-tescă în o Lune, (când în Cluș e tîrg de săptămână) când e a doua zi de S. Pasci sau Rosali la români și va vedé, că în piața Clușului nu se pôte ține tîrg, pentru-că nu sunt români și astfel neguțătorii află de prisos a eși în aceste zile cu șetrile în piață.

Misticând adevărul, cu privire la cele două devastări a caselor românesci din Turda, dintre cari pe una o re-tace, vine și face un catalog de am-ploiați români din comitat. Dar fiind numărul actual al lor mic, di comite să pune în înșră pe toți cari au fost pe aici amployați, începînd de pe la 1848. Astfel scôte la ivelă 18, di optșpredece funcționari, cu juđi, cu notari cu tot, puind în șirul acesta chiar și pe Gerguț dela Cluș. În realitate însă lucrul stă astfel: dacă pactul dualistic a aflat căți-va oficiali români prin acest comitat, ei au fost pensionați în curînd, er în locul lor au fost denu-miți unguri. Astăzi la tribunalul re-gesc, cartea funduară și direcțiunea financiară din Turda nu se află nici un amployat român; la comitat se află unul singur, rē-mas dinainte de 1867. În jur se află doi primi-pretori, un jude și un subjude cercual și 4 notari

cercuali români. Acestia sunt oficialii corăspunđători numărului de de 107 mii de români, pe când la un număr de 37 mii de magiari sunt o drôie de oficiali magiari preste tot locul în comitat? Asta e egală îndrep-tățire.

Noi scim, că comitele Sándor Iános e om deștept și cunosce bine toate referințele din Ardeal. Născut pe Câmpie, în Căpuș, unde îi este și do-miniu, a învățat de copil limba noastră, pe care o vorbește fluent, er ca vice-span în Turda, a studiat referințele din acest comitat, precum și din Ardeal.

Ce-l face dar a ascunde adevărul în fața ministrului, care a venit, ca despre adevăr să se convingă? Ce-l înduplecă a prezenta starea lucrurilor în colori trandafirii?

Sistemul păcătosul de sistem esi-stent, de a să silî, ca să arete fie-care că românii nu au drept de a să plînge, deorece ei sunt egal tratați cu magiarii, că numai căți-va agitatori îi turbură, pe când noi scim, că în realitate stau lucrurile altfel, și de aci nemulțămirea.

Din cauza acesta am đis, că e interesantă vorbirea lui Sándor János și caracteristică nu numai pentru Turda-Arieș, ci pentru întreg Ardealul, în care tot cam aceleași stări se află, ca la Turda, și tot cu același zel caută magiarii ardeleni a le falsifica.

Gândesc ei ore, că cu falsificări și mistificări să pôte susține un stat timp îndelungat?

Românii condamnați și o convor-bire. După rapôrtele sosite, dintre condam-nații în procesul Memorandului se află la Vaț: N. Cristea, Dr. Barcianu, Comșa, Do-mide, Pația, Dion. Roman, P. Barbu, G. Pop, T. Mihali, er la Seghedin: Dr. Rațiu, Coroianu și V. Lucaciu.

„Cores. de Hongrie“ a avut un rapor-tor care a petrecut până la Vaț pe condam-nați și spune, că ei au fost escortați de pa-

FOIȚA.

Despre cultura minții și a inimii.

de

Eliseiu Mezei-Câmpean.

(Urmare.)

Ele sunt în stare a mișca chiar și inima adversarilor lui și a o convêrti spre iubire cătră dînsul, precum el a iubit pe inimicii săi. Noi cari îi audim istoria pa-timilor, adese-ori totuși rămânem mișcați, cu atât va produce o impresiune mai puternică asupra celui ce o aude prima dată. Isus Christos e într'adevăr model al omenimei încât mintea sănătoșă îl va stima, er inima simțitoare îl va iubi, ateistii nu i-ar putea im-puta nimic decât ambițiunea de a se numi fiul lui Dumnezeu, cei credincioși însă vor crede mai mult cuvintelor lui, decât spuselor altora, tocmai fiind că a fost cel mai iubitor de adevăr și cel mai virtuos. Aderenții lui Christos, cari au priceput spiritul lui se caracteriséză prin fapte morale mai sublime decât aderenții religiunilor de până aci.

Dacă prin progresul ce va face sciința se vor afla principii mai sublime, decât cele ce le-au propagat Christos, acesta nu va detrage nimic din meritul lui Christos, căci el nu le

putea propaga acelea nefindu-i omenimea pregătită, chiar și pentru celea ce le-au propa-gat încă au fost prea puțin pregătiți; așa nu au fost în stare a le primi din convingere, ci Christos și-a arătat superioritatea sa după cum ne spune scriptura prin facerea de minuni, vrînd a le arăta superioritatea sa și prin urmare că cea ce învață el e ade-vărat. Principiul, a face bine din iubirea cătră vîrtute, e mai sublim decât: a face bine pentru o remunerațiune, profestat de reli-giune. După principiul prim isvorînd fa-cerea de bine din voința liberă, esti aplicat a o face totdeauna cu plăcere, după princi-piul al doilea fiind făcută mai mult mecha-nice, vei face numai când ți-se demândă, punîndu-ți în vedere remunerațiunea. Pentru ca se facă însă cineva binele din iubire cătră vîrtute trebuie să fi ajuns la un grad înalt de cultură, convingîndu-se despre trum-seța binelui pentru ca să-l potă iubi, și în urmă din iubirea ce se va nasce într'însul, se fie aplicat a face binele. Noi însă nu avem ce imputa religiunei pentru principiul, că pentru a face bine pune în vedere re-munerația, libertatea e bună numai pentru cel ce scie folosi bine timpul liber, deci înainte de a i-se da libertate trebuie să pre-mérgă convingerea despre folósele timpului bine întrebuințat, altminterlea orbecă de aici colo și pôte să se periclitizeze pe sine însuși.

Din acest instinct provine ca cel inferior, în cultură să supune celui superior, pe când cel superior nici când nu se va lăsa condus de cel inferior. Copilul pricepîndu-și nepu-țința sa, recunósce superioritatea părinților și se supune voinții lor. Servilismul nu va face asupra ómenilor neculți o impresiune tare neplăcută, pe când ómenii culți mai bine voesc a muri decât a fi sclavi. Pe timpul lui Christos omenimea era încă necultă, în-cât nici în privința susținerii vieții nu se puteau toți conduce de sine, decum să se potă în privința morală, absolutismul obser-vat în state era de lipsă să se observe și în biserică. Acum omenimea tinde tot mai tare spre libertate, care se observă nu numai în ce privește susținerii vieții, dar chiar și în privința convingînei morale, deci e timpul potrivit, că nu atât din punct de ve-dere al remunerațiunei pentru fapte, ci al iubirei cătră ce e bun, să facă cineva binele.

Cât pentru decorurile, ce se dau cuiva ca remunerație pentru meritele sale, sau fe-stivitățile, ce se fac în onórea cuiva, încă pe când e în viață, par a fi mai mult nisce opilării. Ele sunt prea neînsemnate, decât ca omul să se îndemne a lucra numai pentru, că le va obținea, de altă parte ele sunt distribuite din partea omului celui mărginit, el nu le va putea distribui după meritul adevărat, cine voesc a i-se atribui merite

pentru faptele sale trebuie să lucre el în urma conșciențiosității despre ceea-ce face. Pentru ca să lucre cineva numai din propria sa inițiativă internă fără de a fi îndemnat și în urma unui impuls estern, ba chiar să fie în stare a rezista spiritului contrar ve-derilor sale, se cere un grad fôrte înalt de cultură. Pentru acesta sunt capabili mai numai ómenii geniali, care fiind convinși despre superioritatea productelor lor vor lucra chiar și atunci, când nu sunt primite cu plăcere de contemporani, ba pôte sunt chiar și respinse și condamnate, căci con-temporanii încă nu sunt destul de copți pentru a sci aprețui adevărul lor merit, căci autorul lor trebuia să se nască cu că-teva decenii mai târziu, ca să potă fi pri-cepute. Dacă astfel de produse nu sunt cetite de contemporani, cu atât mai tare vor fi gustate de posteritate, care pricepîndu-le vor înălța pe autorul lor. Productele óme-nilor cu un talent mai puțin sunt scrise în spiritul contemporanilor, deci vor fi și cetite de acestia cu plăcere, ridicînd și pe autorul lor, acesta să-și facă contemporanii, căci deodată cu ivirea unei generațiuni cu idei noué, aceste produse nu vor avea efect și prin urmare vor fi date de o parte și au-torul lor nu va putea fi venerat de acestia.

(Va urma).

tru suboficeri de gendarmi. Condamnații au mers cu familiile. Corespondentul și-a cerut voie dela comandantul gendarmeriei să-i petrecă și așa a venit în vorbă cu condamnații. Densul a întrebat, ce cugetă despre mult discutata cestiune a unui partid mijlociu. Cristea ar fi răspuns în această privință; Despre un partid mijlociu nu pôte fi vorba. Ceea ce jurnalele impută convorbirei ministrului Hieronymi cu metropolitul Miron Romanul și cu directorul Albinei Cosma, sunt lipsite de basă adevărată. Metropolitul Miron Romanul și Cosma n'au putut să vorbescă ceea ce li-se atribue, căci și dēnșii stau pe baza programului din 1881 și această nu se potrivește cu enunțarea ministrului, care a dis, că nici nu e a se cugeta la o introducere conștientă a legii de naționalități. Înainte de a ne condamna puteau afla mijloce și căi. Metropolitul Miron Romanul și Cosma sunt cu mult mai înțelepți de cât se se despartă de masa poporului lor. De altfel nici n'au dēnșii mandat, ér Dr. Rațiu, Bismarckul românilor și care puté să încépă ceva, e acum un prizoner tot așa de fără putere, deóre-ce din închisórea Seghedinului nu pôte să negocieze despre condițiunile creării unui partid mijlociu.

Referitor la enunțările cont. Zichy ar fi dis Cristea, că românii nu se pot uni cu el cât timp există cestiunea de sancționare a legilor bisericesci. Ele tind la nimicirea aspirațiunilor naționale și ni se dă se înțelegem că numai putem conta la bunăvoința curții.

Procesul din Cluș n'a fost un proces juridic, ci politic a dis dl Cristea. E tradare de patrie, când Wekerle merge la Ischl să raporteze regelui Ungariei? Nici noi n'am făcut altceva. Credem, că fiind în Viena mai puțin degnitari magiari, vom ajunge mai ușor la monarchul. Noi nici când n'am detronat dinastia, nu cerem despărțirea Ungariei, adevărații trădători sunt kossuthiștii.

Raportorul spune că gendarmii i-au tractat cu blândețe, numai publicul aștepta să-i vadă în căuși. În Vaș s'au despărțit femeile și copii plângând de cei condamnați, cari au intrat în temniță.

Szilágyi și Hieronymi. În nrul 77 al fôiei noastre din incidentul necalificabilelor escortări ale membrilor comitetului național, am exprimat părerea, că între min. Szilágyi și Hieronymi se pare a nu fi o înțelegere deplină.

Acésta presupunere o confirmă acum „Nemzeti Ujság” în un comunicat al său din nr. dela 29 Iuliu c. în care între altele se dice, — că cine ar ceti cu atențiune vorbirile lui Szilágyi din dietă, rostite în cestiunea de naționalitate „s'ar mira, că Szilágyi este membrul aceluiași cabinet, al cărui ministru de interne acum mai în urmă a vestit în un mod atât de curios prin Ardél doctrinele sale de naționalitate singure mântuitoare“.

„E drept, se dice mai departe acolo, că divergența între acești doi miniștri nu își are originea numai din cestiunea de naționalitate, ci și din reforma administrațiunii.“

Amintind, că nici min. Szilágyi, nici cercurile competente nu dau mult pe proiectele de reformă administrativă ale lui Hieronymi, continuă:

„Tot asemenea se pôte dice și despre politica de naționalitate a ministrului de interne, care puțin motive de îndestulare pôte să deie fie ministrului de justiție, fie întregii națiuni magiare.“

Comunicatul încheie astfel:

„Nu fără cauză însă se răspândește fama, că Szilágyi nu se însuflește de politica de naționalitate a ministrului de interne și oă evenimentele din urmă relațiunea dintre acești doi miniștri, care nici până acuma n'a fost ceva intimă, au făcut-o și mai rece.“

Revista politică.

În timpul din urmă relațiunile politice între România și Serbia au fost foarte încordate, încât erau să ducă la o rupere a relațiunilor diplomatice. Causa fost, că regimul din Belgrad a cassat contractul încheiat cu Ro-

mânia pentru esportul sărei. După scirile măi nouă conflictul s'a aplăuat și convenția a rămas în valóre.

In zilele trecute se răspândește scirea, că în locul cont. Ag. Goluowski reprezentantul austro-ungar la Bucu rescii, va veni contele Teod. Zichy și că această stă în legătură cu cestiunea română. Contele Zichy era cnsiderat ca persóna, care ar păși cu mai multă resoluțiune și energie contra mișcărilor românilor.

Că fostul reprezentant se duce, scirea pare a se adevéri, dar că va vani cont. Zichy, nu. Cercurile normative din monarchia noastră nu vreau să înăsprescă și mai tare încordările existente, de aceea precum anunță „Presse” a designat la acel post, primul consilier de ambasadă din Petersburg, bar. Ehrenthal.

Marele diaar frances „L' Indépendance Belge” scrie următoarele din incidentul călătoriei ministrului Hieronymi în Ardél:

Ministrul ungar de interne întreprinde o călătorie prin Transilvania cu scopul, se dice, de a culege informațiuni asupra plângerilor populațiunei române și de a cănta a ajunge la o înțelegere cu elementele moderate al partidului național român. E puțin probabil din nefericire, că d-lu ministru să-și pótă duce la îndeplinire misiunea sa.

Guvernul a făcut totul pentru a esopera sentimentele patriotice ale românilor, și iritațiunea astăzi este atât de mare, încât un partid român moderat nu mai există în Transilvania. Prin o recentă decisiune, guvernul a ordonat disolvarea comitetului național român. Acesta este un nou act de volnicie adaus la acelea, de cari cabinetul din Pesta s'a făcut culpabil față de supușii nemagiari ai corónei S-tu ui Stefan. Nu mai există nici o îndoelă, că guvernul este hotărât a recurge la ori ce fel de forță pentru a reduce comitetul și partidul român la o completă inacțiune.

În faptă dela procesul din Cluș încóce, Transilvania este supusă unei adevărate stări de asediu. Gendarmii și poliști cutrieră orașele și satele locuite de români. Arestățiuni arbitrare, acte de violență asupra persónei patrioților români completează instrucțiunile emenate dela cabinetul din Pesta.

Aceste măsuri au produs efectele așteptate. Departe de a fi năbusit sentimentul național, ele din contră l'au întărit și au favorizat formarea unei coalițiuni amenințătoare a tuturor aspirațiunilor, cari luptă în Ungaria în contra esceselor magiarismului. slovacii, sêrbii, croaiții, și românii, toate aceste naționalități sunt în ajunsul de a se înțelege în privința unei acțiuni comune. Un mare congres se va convoca în eel mai apropiat timp de cătră delegații acestor naționalități. Disordinea și anomalia constituțională din din imperiu, vor găsi un grósnic adevăr în această alianță de atâtea nemulțămiri, din nefericire, justificate.

În palatul de justiție din Paris se pregătesc deja de pe acuma pentru procesul monstru al anarhiștilor ce se va începe în 6 August a. c., sub presidenția judelei Dayras. Procesul acesta, cel mai mare, ce s'a intentat până acuma anarhiștilor va scóte la ivélă date însemnate și interesante asupra organizațiunei acestei secte periculoase.

Numărul acușărilor este de trei-deci, dintre cari cinci au scăpat cu fuga. De profesiune sunt: 6 publicisti, 1 inginer, 1 pictor, 1 funcționar în ministerul de război, 2 agenți, 2 tipografi, 1 gravier, 1 mésar, 1 păpucar, 2 cărciumari, 1 mechanic, 1 lucrător de mine, 1 funcționar privat și 9 sunt indiviđi fără profesiune.

Tóte persónele aceste aparținătoare la atât de diferite clase sociale, sunt acuzate a fi membrii unei secte politice, care prin crimele furtului, jafului, aprinderi și asasinării tinde la nimicirea tuturor raporturilor sociale regulate. Mai departe acusa voesce se dovedescă, că anarhiștii proced sub influința unei inspirațiuni comune, sunt între sine legați prin legături de camaraderie și solidaritate, și că fie-care dintre ei conlucră la ajungerea amintitului scop, amésurat temperamentului său, inteligenții sale, proprietăților caracterului său și mijlocelor sale materiale.

Procesul va dura nouă, eventual dece zile de pertractare.

Noutăți.

† **Archiducele Wilhelm**, un unchiu al monarchului nostru, care petrecea la cură în Badeu, precum se depeșeză, mergând în 29 c. călare pe lângă tramvayul electric, calul s'a spăriat și archiducele a cădút de pe el, suferind lovituri grele, așa că în câteva ore a reposat.

Sciri scolare. Consistoriul eparesial gr. or. român din Arad notifică, că prelegerile în secțiunea teologică dela seminarul diecesan pentru anul 1894/5 se vor începe cu ziua de 3 Septembrie st. n. a. c.

Tinerii cari pe viitoriu ar dori să fie suscepți la curs, se aviséză ca, recursele lor, instruite cu documentele despre calificatiunea recerută se le așternă consistoriului de acolo cel mult până la 9/21 August a. c. observându-se acestora, că resoluțiunea de primire sau neprimire se va intima fie-căruia, prin concernintele oficiu parochial.

Denumire. Comitele suprem al comitatului Sibiu a numit în mod provisoriu pe dl Dr. Ioan Elekes medic în Sas-Sebeș de medic cercual al cercului Sebeș.

Gendarmii și pandurii din Săcele desvóltă de cât-va timp mare zel, dar nu în urmărirea esceselor și blastămașilor, ce se comit atât de des de cătră ciangăi, ci în înfestarea românilor inteligenți cu perchiștii domiciliare. călcarea domiciliului etc. Astfel în săptămâna trecută au găsít cu cale a urmări pe studentul din Paris dl G. Moroian, care a sosit de vre-o 10 zile la casa părintescă din Satulung. Pre când densul era absent de acasă, pandurii au intrat de repeșite-ori în locuința sa ziua și în međ de nópte, ca să-l cante, scormonind prin toate colțurile, prin pod și prin pivniță. Ér la gară din Săcele pândesc mereu înarmați, ca să-l ridice. Se crede, că dl Moroian este urmărit, pentru-că nu și-ar fi împlinit obligaméntul seu militar, dar precum suntem informați nu numai și-a împlinit toate obligamintele dar s'a și anunțat după totă regula la comanda din Brașov. Ce scop au dar călcările continue ale locuinței sale din Satulung? Nu cumva îi supără, că amicul nostru studieză la Paris și nu la Dobrișin? Atragem atențiunea celor din fruntea comitatului asupra acestor miserabile șicanări și înfestări, ce se fac pe baza unor denunțări ticăloșe, luate din vânt și fără de-a cerceta mai înainte obiectiv starea lucrurilor, „serie G. Transilv.“

Tempestate. Din Brașov ni-se scrie, că Sâmbătă în 16 l. c. s'a descărcat pe Brașov și împregiurime o tempestate îngrozitoare împreună cu petró de mărimea „nucilor turcesci“. Tempestatea a scos arbori din rădăcină, a dirimat coperișe de case și a spart multe ferestri. Cucuruđul, vițele de cartofi, grâu, ovés, etc. tot a devastat, pe unde a ajuns petró.

Esamenele la școla orientală din Viena s'au ținut din 7—13 Iuliu. Toți elevii în număr de 21 au trecut cu succes examenul.

† **George Aiser.** O veste tristă ne a sosit din Făgăraș. George Aiser, cunoscut nu numai în ținutul Făgărașului, dar și în părțile cele mai depărtate, ca model de sârguință și ca model de părinate al familiei s'a mutat Vineri la 6 ore a. m. după o vieță

pământescă de 83 ani în locașurile dreptilor. Vieța sa lungă a consacrat-o binelui națiunei, bisericei și familiei sale. Afe mângăiere în ceruri pentru virtuțile sale creștinesci și fie-i țărina ușoră.

Jalnica familie a dat următorul anunț:

Avem durerea a vă aduce la cunos cință perderea iubitelui nostru tată și moș *George Aiser*, proprietar etc. care împărțat cu sf. taine Vineri la 6 ore dimineța a adormit în Domnul în etate de 83 ani. Inmormântarea va avé loc Sâmbătă în 28 Iuliu 1894 la 4 ore după améđi în cimiterul gr.-oriental din loc. Fie-i țărina ușoră și memoria eternă. Ioan, George, Emil, Cornelii, Alecsandru, Victor, fii. Eufimița, Silvia, Alecsandrina nurori. Ionel, Alecsandru Aurel, Emil nepoți, Iriua, nepótă.

Triste semne. Foile patriotice se plâng, că la asentarea militară din estan s'au prezentat în marele oraș Dobrișin 659 tineri din cari însă au aflat buni numai 113 sau 17 procente. Acésta n'a plăcut nici ministrului de honveđi și el a și provocat magistratul orașului să esplice cauzele și împregiurările acestei decădințe a tinerimei ajunsă la asentare. Din raportul orașului estragem următoarele date interesante: Dintre cei 659 tineri provocați de câte 21, 22 și 23 ani, 89 inși au fost sub măsură, 59 au avut defecte corporale; slabi au fost 319 inși. Medicul dice, că cauzele prea timpuriei slăbiri este pre lângă altele și traiul miserabil și că deja cu 11—12 ani trebuie să lucreze greu la zidiri etc. și acésta împedecă creșterea și desvoltarea.

Jertfele ciupercilor nebune. În acésta țără fericită mulți cetățeni își potolesc fômea și cu ciuperci. Acelea se capetă destule grătuít prin păduri, numai trebuie adunate. Înș mulți ómeni nu cunosc ciupercile și nu știu deosebi cele bune de cele rele sau veninoase. Astfel s'a întâmplat în zilele aceste, că o muiere sêrmană din comuna Nagy Atád, din comitatul Somogy, a adunat ciuperci din pădure și le a gătit de măncare pe séma membrilor familiei. După vro câteva ore s'a și ivit efectul veninos al ciupercilor consumate. Femeia și cei trei copii ai sei au fost năpădiți de nisce sgârciuri grósnice și nici medicul nu i-a mai putut mântui. Toți patru au murit înveninați de acelea ciuperci. Nu ne îndoim, dacă au fost Somogyi-gombă.

Constituirea despărțeméntului Seliștei.

Seliște, 16/28 Iuliu 1894.

Tandem aliquando după o stagnare de aprópe 4 ani ajunserăm și noi să vedem despărțeméntul „Asociațiunei“ constituit.

Comitetul central în urmă a aflat mijlocul: cum se pot paralisa frecările locale stricacióse pentru cauza publică națională, și după-ce înzădar a probat cu cel ce în puterea pozițiunei sale ar fi chemat să conducă acest cerc bine situat, cu dl protopop Dr. Nicolae Maier, a trimis din sinul seu în persóna dlui Parteniu Cosma un delegat, ca să încerce constituirea despărțeméntului, ceea-ce a și succes.

Nu voiú să recriminez pentru trecut, pentru-că nu-mi este scopul să acuz nici să scus pe nimenea, ci ca în viitor să se repareze ceea-ce s'a deteriorat în trecut, și ca în armonie să facem toate cele bune de aci încolo.

De aceea mă mărginesc a descrie decursul adunării constituante în mod obiectiv.

În urma invitării publicată și prin diare și separat, Duminecă în 10/22 l. c. ne-am întrunit în sala cea mare a școlei capitale din Seliște, un număr frumos de inteligență și popor din Seliște și din comunele învecinate, sub presidiul dlui delegat P. Cosma, carele nainte de toate cu consimțeméntul adunării a rugat pe dl Romul Simu, învătător dirigent în Orlat, să priméscă oficiul de notar ad hoc, după aceea

dând cetire mandatului comitetului central Nr. 200 din 5 Iuliu de următorul cuprins:

„In urma raportului dela 8 Iunie 1894 primit dela dl Dr. Nicolau Maier protopresbiter în Seliște și director provisor al despărțământului „Asociațiune” din Seliște, prin care aduce la cunoștința acestui comitet, că a consultat inteligența română de acolo în privința constituirii definitive a acestui despărțământ, și părerea ei este că nu se poate constitui între împrejurările actuale, ci se înlocuiește la despărțământul Sibiiului, până va veni chiar inteligența se ceră înființarea unui despărțământ acolo, — comitetul Asociațiunii n'a putut accepta această propunere, și te-a trimis pe onorat D-ta, în ședința sa de jos însemnată să încerci ca delegatul comitetului constituirea acestui despărțământ” etc.

deschide adunarea cu următorul discurs primit cu vii aclamări:

Domnilor!

Adunarea generală din Reghin, ținută în vara anului 1890, luând la revedere arondarea veche a despărțământelor, conform propunerii comitetului central, făcută în urma dorinței exprimate de repetate ori din partea factorilor competenți ai acestui cerc, a creat cu centrul în Seliște un nou despărțământ.

Comitetul încă de atunci a luat măsuri necesare pentru organizarea acestui despărțământ, deumind pe dl protopop Dr. N. Maier de director provisor încredințat cu organizarea.

Sunt oprăpe patru ani de atunci, patru ani din cei mai mănoși și despărțământul acesta încă n'a ajuns nici la stadiul începutului, încă n'a apucat să se constituie.

Comitetul central, când a propus crearea acestui cerc, reclamat de Dvóstră, a fost de convingerea, că satisface justelor pretențiuni culturale a celui mai puternic și mai curat cerc românesc din patrie, și că prin aceea că îl emancipază de tutela Sibiiului, îl va ambiționa ca să se afirme de aceea ce este și trebuie să fie — de primul între toate despărțământele Asociațiunii.

Durere însă, că raporturile sociale din centrul cercului, — pentru că eu nu-mi pot explica altfel acest fenomen — n'a justificat așteptările comitetului central — că s'a înțeles și în acest bine situat și în alte privințe foarte măndru cerc, aceea ce nu s'a putut evita în despărțământul Gârbaului, situat rău, din comune mixte, s'erace, sfășiate prin frecări confesionale, fără inteligență laică și fără loc potrivit pentru centru — că aprăpe patru ani a stagnat fără nici o activitate, ér acuma vine, în primul rând conducătorului ales în mod interin din partea comitetului central, însuși cerc ca să se i se prolongească minoritatea, și se contopescă éráși în despărțământul Sibiiului, până când va veni inteligența la convingere, că poate conduce un despărțământ și va cere ea însăși reînființarea.

Comitetul central însă și după această esperință tristă nutrește mai bune păreri despre inteligența și despre poporul acestui cerc.

Dvóstră, cari așa dicend și de și vedeți în mijlocul Dvóstre oșpeți, mai cu sémă români, cari vin anume ca să cunoască vestita Seliște, cu petrecerea ei, cu ospitalul popor al ei, cu specialul port femeesc și cu frumoasa rasă de femei a ei, — nu pot crede ca numai pentru o instituțiune culturală și națională cum este „Asociațiunea transilvană” să nu aveți simț.

Un centru românesc mai bine situat ca Seliște nu-ți poți închipui.

Aveți la un loc pretură, judecătoreie cercuală, sau județ cum diceți d vóstră, protopop, școle centrale cu mulți învățători relativ bine salariați, comercianți, industriași, tot din sinul d-vóstre, mai multe reuniuni de utilitate publică și o piță binecercetată, cu un cuvânt tot ce astăzi aici la noi este posibil și folositor pentru administrațiunea biserică și civilă, pentru justiție și pentru alte necesități ale vieții, — poate lipsi aici un organ conducător pentru cultura poporului român?

Eu așa cred, că nu!

Nu poate admite Seliște, ca ea să fie admirată și exploatată de străini numai pen-

tru exteriorul ei, ci trebuie să năsuască, trebuie să se ambiționeze a deveni cercetată și stimată pentru prestațiunile sale reale și intensive, cu deosebire pe terenul cultural și industrial, de care este condiționată existența acestui popor deștept.

Trebuie să se ambiționeze a deveni aceea ce este chemată să fie: focal de cultură, de industrie și de comerț pentru întreg cercul, conducătorul cercului întru a răspândi în popor învățătura în toate direcțiunile după cum dispune §. 5 din regulament.

Cine poate fi chemat, dacă nu Seliște, ca să eșecute cu succes unele din scopurile Asociațiunii, normate în amintitul §. al regulamentului cum sunt d. e.: punctele c, d, e, și f.

„prin stăruința ca pe lângă școlile populare să se înființeze și susțină școle de pomărit, de grădini și alte economii de model”;

„prin disertațiuni populare și învățături despre economie, industrie și comerț”;

„prin îngrijirea ca să se îndemne poporul a îmbrățișa pe întrecute, deosebitele ramuri de industrie și de comerț”;

„prin îndemnarea poporului la înființarea de însoțiri între sine, prin care să se ajute fie-care individ sau membru al acelei însoțiri în întreprinderi folositoare”?

N'aveți decât să aduceți drept exemplu pe comuna Dacova situată în acest cerc, pentru-că se dovedește poporului, că el folos poate aduce pomăritul cultivat cu pricepere de lucru.

N'aveți decât să consultați punga d-vóstre, ca să aflați, ce sume enorme dați ca proprietari de pământuri intra și estravilane altor proprietari de categoria d-vóstră, cari cultivă grădinaritul, pentru legumiere de prima necesitate, fără care nu poate fi casa unui țeran român.

Unde sunt mai multe răsbóie pentru industria de casă decât aici în comuna centrală, și totuși un articol, fără care nici o femeie nu poate fi — pachiolul — nu-l știu produce iste țesături ale d-vóstre, ci trebuie să-l cumpereți cu bani scumpi dela sași din Sibiu, ba aceia cari fac lăcuș și în îmbrăcămintea țerănescă plătesc bani grei străinilor și pentru alte lucruri, cari aparțin la industria de casă, — pentru-că nu este o conducere expertă pentru dezvoltarea acestui ram, pentru d-vóstră foarte lucrativ al industriei de casă, pentru care guvernul cheltuește sume enorme între secui, cu cari și d-vóstră veți fi nevoiți să țineți concurență în dezvoltare, dacă voiiți ca să nu dispară acest mijloc de existență pentru acest cerc.

Ba aveți mare necesitate și de aceea ca să puneți stavilă falsificării frumosei port femeesc special „seliștenesc” carele de un timp încóce a început a se corci prin adoptarea unor motive streine, stricătóse pentru gustul estetic și pentru portul românesc, carele numai păstrându-și originala sa simplitate și eleganță are valoare națională.

Dar despre îmbrățișarea comerțului, cine va putea mai cu efect capacita pe poporul acestui cerc, decât dvóstră selișteni? cariți ați început a eșecuta idea unei mici societăți din trecut, din care numai unul mai este în viață și din care făcea parte și fie iertatul Florian, fostul notar al dvóstră idea de a vă răspândi prin comunele din câmpie și a ocupa ca neguțăminte locale jidanilor, cari ca mici comercianți numai exploatau și exploatează pe blândul popor românesc, dar totodată îl demoralizează și-l aduc la sapă de lemn, pe când apostolii dvóstră, pe lângă aceea că și ei fac treburi bune, tot odată formeză și un element moralizator și civilizator pentru acel popor scăpătat

Nu voiți să vă mai întrețin cu indicarea altor cestiuni culturale, care au lipsă să fie îmbrățișate și conduse de Asociațiunea noastră, dacă vrem să ținem pas cu spiritul timpului și se susținem concurența cu celelalte popore din statul nostru mai favoritate și grație acestei împregiurări mai înaintate în cultură. Făcut odată începutul, veți afla dvóstră ce mai este de întreprins pe acest teren foarte vast, pe care ómenii maturi, pot lucra în cea mai bună armonie ori-de ce vederi politice și ori de care confesiune ar fi ei, pentru-că aici obiecte de natură politică și religioasă nu se pot pertracta, ve rog numai să priviți la reuniunea magiară de

cultură, abia de câțiva ani înființată, cu cât zel lucră aceea pe toate terenurile culturale și sociale! Ce rezultate și morale, dar mai ales materiale pôte aceea noastră, după 9 ani de esistență, față de reuniunea arădă, care există deja de 32 de ani.

Adevărat, că în situațiunea actuală politică noi nu putem dispune de acel sprijin puternic, de care are Kulturregyletul parte, dar în fine tot ce pôte ea face pentru elementul magiar, putem și noi face pentru elementul român, numai zel și voință tare să avem.

Dechiar adunarea cercuală de deschisă.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sebeșul-săsesc, 12 Iuliu 1894.

Stimate domnule redactor!

Pe când în timpul trecut era o condițiune impomisibilă, ca învățătorii dela școlile noastre confesionale să fie și cântăreți de strană (în biserică), astăzi timpul a adus cu sine, ca să pretindă dela ei și cunoștințe în arta musicală. Acestei împrejurări este de a se mulțami, că mulți din tinerii nostri seminaști se ocupă cu predicțiune cu arta musicală și după eșirea lor dintre păreții seminariilor între ei amintesc de astădată numai pe învățătorul nostru dl Nicolae Todea, care dela venirea sa în opidul nostru a dat vieții noastre sociale un puternic avânt. Pe noi terenul musical era aprăpe părăsit și înțelenit, astăzi avem înaintea noastră acest câmp cu multă grije cultivat și înflorit.

Începutul s'a făcut cu un cor scolar, mai târziu s'a prefăcut în cor de plugari, ér astăzi acest cor s'a încheșat într-o frumoasă reuniune de cântări, care unesc toate clasele societății într-o cunună armonioasă. Astfeliu dorințele noastre exprimate la începutul activității corului de plugari, astăzi după un timp de 2—3 ani le vedem realizate: în loc de cor, reuniune, — în loc de producțiuni restrinse, concerte publice.

Mai de curând a concertat reuniunea de cântări în 3/15 Iuliu a. c. în pavilionul de vară dela hotelul „Leul de aur”.

Prețul intrării tare moderat a făcut posibil, ca pe lângă inteligența de toate naționalitățile din loc și cea din jur să ia parte și o mulțime de țerani, pe cari pe lângă curiozitatea acestei aparițiuni i-a atras de sigur și melodia poeziilor populare; ei anume nu-și puteau îndestul esplica, cum de o poezie cântată de tinerii de pe la sate pe la lucrul câmpului și la întorcerea lor cătră casă, îmbrăcată acum într-un nou vestmânt, se placă și mai tare.

Programa a fost foarte potrivit compusă din 7 puncte întrefesute cu deosebită grije cu cântări populare și „solo”-uri cu acompaniament de pian.

În primul loc s'a pus două cântări populare: „Dis'a badea” și „Baba și moșnegul”, în cari de o parte a fost bine interpretat amorul sincer din viața idilică a înfățișat cu mult interes spiritul glumeț și ironic al poporului nostru, asemenea a plăcut mult cântările de sub punctul 2 și 6, dar a eselat cu deosebire la executarea cântărilor populare de sub punct 4 „Ileana” și punctul 7 „Brêul popilor” de Musicescu, dovadă aplausele sgomotoase, cari nu voiau a se fini nici după a doua executare a cântărilor. La p. 3 au fost întrefesute două cântece pentru o voce, executate de dșora A. Úveges și acompaniate pe piano de dșora V. Tipeiu. Dșora Úveges deși a pășit prima dată înaintea unui public atât de numeros, a dovedit, că e conșcie de puterea sa și prin executarea sonoră, plină de foc a cântărilor a secerat vii aplause, ba a fost distinsă din partea publicului și cu un buchet frumos din flori naturale; dșora V. Tipeiu a acompaniat cu mult tact și

silință, dând dovadă, că are o scólă bună musicală; acestea producțiuni ne-au asigurat că reuniunea dispune de două membre zelóse, cari și în viitor cu aceeași resoluțiune vor conlucra la ridicarea vașei reuniuni, din carea fac parte.

Nu putea se lipsescă din program nici rolul dlui inv. Avram David cunoscut publicului nostru de aici pentru vocea-i plină de putere încă dela producțiunile anterioare. D-sa în cântecele: „Un boboc” și „Ghișor”, s'a arătat ca totdeauna cu siguranță deplină și cunoștință de cauză răpind cu sine inimile auditorilor, dar mai elocuent au vorbit îndelungatele aplause, cari l-au silit să mai repeteze odată.

După aceea ce a urmat petrecere cu dans începându-se cu hora, în cari s'au aruncat domni și dame, feciore și fete cu multă însuflețire și s'a continuat cu celelalte jocuri până în dori de 4. Nu pot trece cu vederea un moment, care a răpit până la însuflețire publicul asistent, acesta a fost jocurile: „Calușul și Bătuta”, cari cu abatere dela program s'au jucat înaintea pauzei, din cauză că publicul strein fiind timpul foarte înaintat începuse a se depărta. Între accentele marcante ale muzicii apare în mijlocul publicului ceta „calușurilor” în costum frumos, elegant românesc, purtând fie-care pe cușma aședată pe ureche o penă falnică de curcan. Ei înfățișau pre vrednic strănepot al vechei capitale Roma; prezentare maiestóasă, statură militărescă, mișcare elegantă și ușoră, tact strict și precisiune, étă în cățeva cuvinte caracteristica lor. Publicul nu se putea satura de privit și le-au răsplătit cu meritate aplause zelul neobosit, chemându-i de mai multe ori să repetească. Am audiat chiar dela bărbăți competenți, cari în timpul juvelor încă esclau în acestea jocuri, păreri foarte măgulitoare despre jucători. Admirățiunea lor a fost cu atât mai mare, cu cât au aflat, că acești tineri cu esceptiunea a doi și a vătavului sunt fii de plugari din loc, acui-rați dela córnel plugului. Aceste sunt nouă dovești de câte lucruri frumoase și nobile e capabil românul.

Satisfăcuți și încântați de reușita concertului, încălziți de valurile dansului și inspirați de jocurile naționale ne-am despărțit la aparițiunea aurei purpuri, păstrând în inimile noastre mult timp aceste fericite momente.

—n.—

Bibliografie.

A apărut:

— „Vatra”, nr. 14 cu următorul sumariu:

Tecst:

„Sérbona”, tipuri bucureștene de St. Basarabeanu. — „Puteri elementare”, versuri de V. D. Păun. — „Plaiul Tătarilor”, legendă de S. Fl. Mărian. — „Fata leneșă”, poveste de N. D. Popescu. — „Sânziene”, versuri de Maria B. Baiulescu. — „Mărturisirele Dorettei”, după Castelnovo de Teodora Conta. — „Pastel”, versuri de Virgil Cisman. — „De câte ori... versuri”, de G. Murnu. — „Mara”, de Ioan Slavici. — „1877—1878” versuri, de H. G. Lecca. — „Epidemii istorice”, de G. Vasiliu. — „Di aniversară”, după Dykens, de E. Florescu. — „Snóve din popor”, de D. Stănescu. — „Magie de salon”, de Aidrod. — „Fel de fel”, de *.*.

Ilustrațiuni:

Pisicile pe velociped. — Piața florilor. — În Egipt. — Autor și critici. — Din munții nostri. — Frumsețe orientală. — Un savant. — Mamă vitregă.

Loterie.

Sâmbătă, în 28 Iuliu n. 1894.

Viena: 77 33 60 49 76
Timișóra: 68 21 80 48 8

Nr. 466/894

[133] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din mai jos numitele comune, din protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 6 August a. c. v.

1. In Bedeleu postul învățătoresc cu salariul de 250 fl. cuartir și lemne.

2. In Căcova Jeri, cu salariul de 250 fl. cuartir și lemne.

3. Mogoș-Mămăligani, cu salariu de 250 fl. cuartir și lemne.

4. Mogoș-Miclesci, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

5. Muncel, cu salariu de 220 fl. cuartir și lemne.

6. Orăști, cu salariu 100 fl. cuartir și lemne.

7. Poșaga de jos, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

8. Runc, cu salariu de 274 fl. cuartir și lemne.

9. Sălciva inferioară, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

10. Sălciva de sus, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

11. Șasa, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

12. Valea Lupșei, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

13. Vința, cu salariu de 200 fl. cuartir și lemne.

14. Buru și Ocoliușul mic cu salariu de 300 fl. cu învățatoriu ambulant sau separat dela fie-care câte 150 fl.

15. Lunca și Vidolm cu salariu de 300 fl. învățatoriu ambulant, sau separat dela fie-care comună câte 150 fl.

Toți învățătorii aleși vor fi datori a ține și strănă în Dumineci și sâmbători cu elevii și a cânta în biserică.

Asemenea concurenții vor fi obligate a se prezenta în comuna la care a concurat spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, au să-și așternă cererile concursuale în termenul susindicat, provădute cu documentele recerute de normele din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Ofenbaia (Offenbánya) în 5 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 697/894

[134] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea unui post de învățatoriu la școala gr. or. română cu trei învățători din Sadu se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Emolumentele sunt:

300 fl ce se vor solvi în rate lunare anticipative, cuartir în edificiul școlii și 3 stângini de lemne, prospect a fi ales din partea comitetului parochial de director cu un adaus de 50 fl la salariu; concurențele fiind obligate a forma un cor din scolarii destoinici și a cânta în dumineci și sâmbători în biserică. Să va prezenta înainte de alegere în vre duminecă ori sâmbătoare în fața locului spre a-și dovedi dexteritatea în cântări.

Sublicele concursuale instruite cu documentele necesarii se vor adresa la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr.-oriental al Sibiuului.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiu, 12 Iuliu, 1894.

Ioan Papiu
protopresb.

Ad. Nr. 342/1894 prot.

[135] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele bisericesti mai jos însemnate în protopresbiteratul Făgărașului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Berivoii-mari și mici, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

2. Breaza, postul primariu, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

3. Comana-inferioară, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

4. Dridif, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

5. Galați, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

6. Grid, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

7. Herseni, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

8. Hurez, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

9. Părșeu, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

10. Perșani, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

11. Rîșor, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

12. Rucăr, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

13. Sâmbăta-inferioară, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

14. Sâmbăta-superioară-apus, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

15. Sâmbăta-sup.-răs., salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

16. Șercaia, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

17. Șinca-nouă, postul secundar salariu anual 200 fl., cuartir și lemne.

18. Șona, postul primariu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

19. Veneția-superioară, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

Concurenții au a subșterne suplicele lor instruite conform legii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Făgăraș, 8 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr.-oriental al Făgărașului, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Iuliu Dan,
protopresb.

Nr. 409

[136] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scolele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Sebeșului, se escrie concurs cu termen până la 20 August a. c.

1. Lancrăm cu salariu de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

2. Răhău, trei posturi învățătoresci, fie-care dotat cu salariu de 300 fl. v. a. un stângin de lemne de foc și grădină; fiind dator învățatoriu cl. I. a conduce școala de repetițiune; al cl. II. a ținea Dumineca și sâmbătore strănă în biserică, ér al cl. III. a conduce cântările liturgice și a cultiva grădina de pomărit.

3. Pianul de jos, două posturi fie-care cu salariu de 300 fl. v. a. și lemne de foc, și cel ce va ține Duminecă și sâmbătore strana în biserică va primi $\frac{1}{4}$ de jug. agru în folosință.

4. Daia română cu salariu de 300 fl. grădină și lemne de foc.

5. Căpâlna cu salariu de 300 fl. și lemne de foc.

6. Rechita cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

7. Berghin, cu salariu de 300 fl. cuartir, grădină și lemne de foc.

Învățătorii, cari vor fi aleși în comunele 1. 4. 5. 6. 7. sunt datori a ținea Duminecă și sâmbătore strana și a cânta cu copii în biserică.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a-și înaintea cererile, instruite

conform normelor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat și a se prezenta în vr'o Duminecă în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Sebeș, 11 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Ioan Tipeiu,
protopresb.

[137] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post învățătoresc la școala română din Seliște se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Dela concurenți se recere pre lângă calificațiunea învățătorescă prescrisă să aibă cunoștințe musicale, spre a putea instrui în mod sistematic, cântările în școală, se pôtă forma un cor bisericesc, asemenea se țină o strănă Dumineca și sâmbătore în biserică.

Cu acest post este împreunat un salariu anual de 300 fl. și 50 fl. v. a. bani de cuartir și lemne din fondul școlii, mai departe un adaus de 100 fl. din fondul bisericeii mari.

Reflectând la acest post un concurent carele pre lângă condițiunile susamintite are pracsă învățătorescă de cel puțin 5 ani, acelaia i-se va adauge acum încă 50 fl. v. a. ca cuincuenal la salariu, eventual i se va adauge la ajungerea aceluia timp de servit, ér de aci încolo se vor adauge cuincuenalii de 50 fl. până se va ridica salariul acestui post la suma de 700 fl. v. a.

Salariul se solvesce în rate lunare anticipative.

Concurenții la acest post să-și înaintea cererile instruite conform legilor în vigore subsemnatului Oficiu în termenul deschis și să se prezenteze înainte de alegere în o duminecă sau sâmbătore în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Seliște, în 6 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Seliștei conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 385.

[138] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de cl. II din comuna Loman, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt de 602 fl. 50 cr despre cari se pot trage informațiuni mai de aproape dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch, au a-și înaintea cererile, instruite conform normelor din vigore, până la termenul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 2 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 388.

[139] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa I-mă din Sebeșul-săsesc, protopresbiteratul Sebeșului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Dotățiunea împreunată cu acest post de paroch, pe baza sistemării venitelor preoțesci, făcută prin sinodul parochial la 29 Iunie 1893 sub Nr. 2 și la 16 Ianuaru a. c. sub Nr. 3 lit. b. este de 800 fl. v. a.

Informațiuni mai de aproape despre acesta dotațiune se pot trage dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor din vigore (§ 15 lit. a. din regulamentul pentru parochii) subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sebeș, 25 Iunie, 1894.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu,
protopresb.

Nr. 391 1894

[140] 1—3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunei Preavenratului consistoriu archidiececan din 24 Maiu a. c. Nr. 3088 B. pentru ocuparea postului vacant de paroch în parochia de clasa III, Nădăștia-inferioară, din protopresbiteratul Hațegului, prin acesta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele anuale împreunate cu acest post sunt 302 fl. 50 cr. v. a. statore în sinodul parochial extraordinariu din 6 Martiu 1894. st. v.

Informațiuni mai detaiate în afacerea acesta se pot primi dela subscrisul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele lor concursuale instruite conform normelor în vigore la subscrisul oficiu protopresbiteral până la termenul mai sus indicat.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al tractului Hațegului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni, la 10 Iunie, 1894.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 529/894

[122] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post învățătoresc devenit vacant la școala elementara gr. or. rom. cu mai mulți învățători, a bisericeii Stei-Adormiri, din Satulung (Săcele) protopresbiteratul Brașovului se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt conform legilor în vigore:

a) 300 fl. v. a. plătibili în rate lunare anticipative.

b) cuartir natural sau 25 fl. v.

c) $\frac{1}{4}$ din grădina școlară

Alesul de învățător dacă va fi în stare a forma și un cor bisericesc cu copii scolari ca să cânte în biserică, dumineca și sâmbătore, va mai primi o remunerațiune de 25 fl. v. a. anual.

Condițiunile ce se recer dela cei ce vor competi la acest post sunt:

1. Producerea testimoniului de calificațiune.

2. Testimonii despre eventuala funcționare la alte școle.

Vor fi însă preferiți cei cu calificațiune superioară.

Concurenții la acest post vor avé a-și așterne suplicele concursuale instruite conform condițiunilor de sus prin Preaonoratul Oficiu protopresbiteral al Brașovului la subscrisul comitet parochial ca scaun școlar până la termenul arătat.

Comitetul par. gr. or. rom. dela biserică Stei-Adormiri din Satulung ca scaun școlar.

Satulung, 20 Iunie, 1894.

Radu Popea,
paroch și președinte.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului.

In absența onor. domn
protopresbiter actual

Bartolomeiu Baiulescu,
protopresbiter ca locșitor.